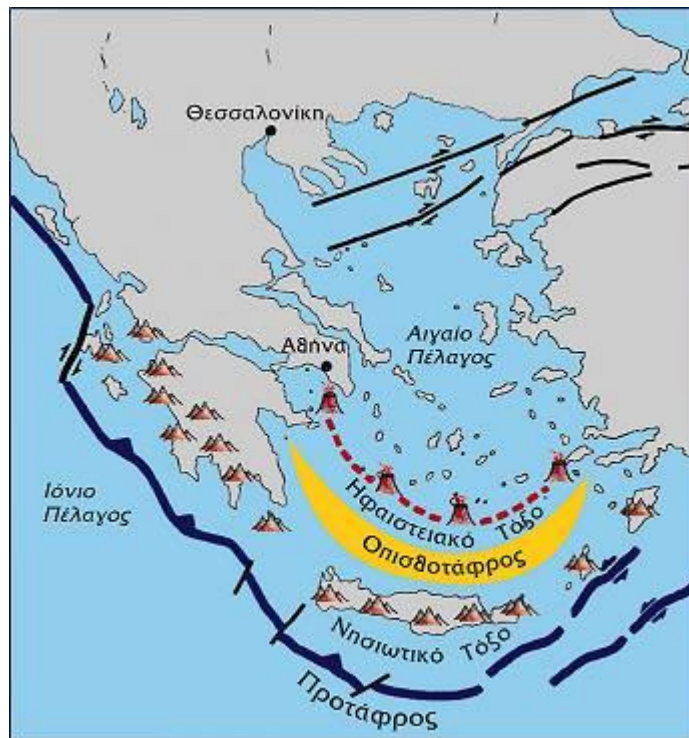
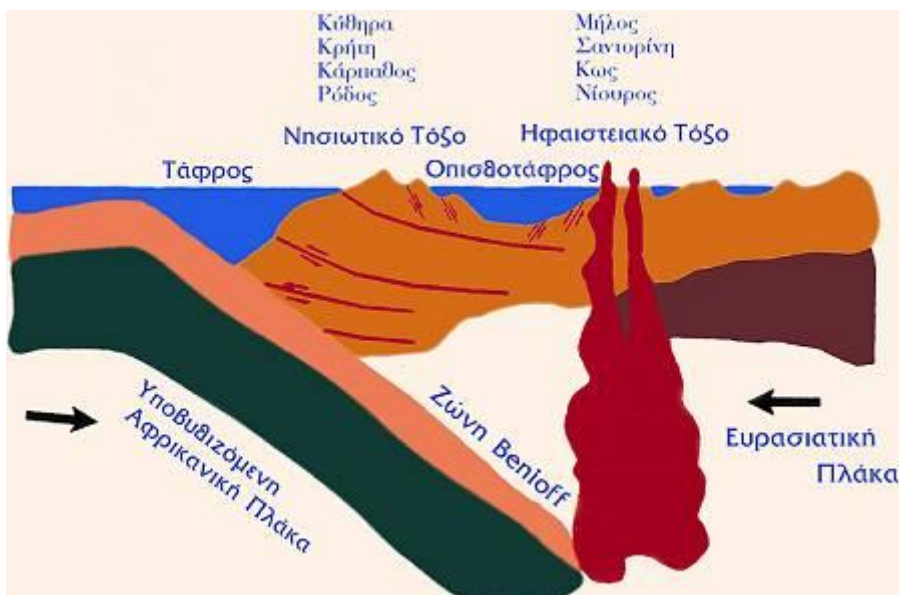


ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΣΗΤΕΙΑΣ



Το Ελληνικό τόξο (Παπανικολάου Δ., 1998).



Σχηματική απεικόνιση (τομή) του ελληνικού τόξου (Παπανικολάου Δ., 1998).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΕΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ο σεισμός είναι ένα φυσικό φαινόμενο που αποδεικνύει ότι ο στερεός φλοιός της γης βρίσκεται σε διαρκή κίνηση και κατά κάποιο τρόπο ζει. Θα ήταν αφύσικο και παράξενο να μη γίνονταν σεισμοί. Αν δε συνέβαιναν σεισμοί η γη θα ήταν γερασμένη ψυχρή και έρημη και φυσικά δε θα υπήρχαν ούτε άνθρωποι που θα υφίσταντο τις συνέπειές τους. Όσο υπάρχουν όμως άνθρωποι, το πραγματικό πρόβλημα δε θα είναι ο σεισμός αλλά η νοοτροπία τους.

Είναι πράγματι μεγάλη η άγνοια του ανθρώπου, που επεμβαίνει στη φύση χωρίς μέτρο και σεβασμό. Ο άνθρωπος αγνοεί σκόπιμα ή μη το γεγονός ότι το χώμα επάνω στο οποίο πατάει δεν είναι ακίνητο, αλλά κινείται όπως κινούνται τα όργανα κάθε ζωντανού οργανισμού. Όπως τα πλεύσιμα φτιάχνονται για να επιπλέουν στο νερό, έτσι και τα κτίσματα θα έπρεπε να είχαν σχεδιαστεί για να στέκονται όρθια επάνω στο στερεό φλοιό της γης, που στην πραγματικότητα είναι ένα τεράστιο πλεύσιμο που επιπλέει επάνω στο ρευστό μανδύα του πλανήτη μας.

Στην Ελλάδα, που αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα φυσικά σεισμολογικά εργαστήρια του κόσμου, είναι κρίμα που γίνονται παραβάσεις των οικοδομικών νόμων, αντί να έχουμε πρότυπες κατασκευές μέσα σε φιλικά για τον άνθρωπο πολεοδομικά περιβάλλοντα, που θα αποτελούσαν παράδειγμα προς μίμηση για τις υπόλοιπες χώρες.

Από την Κρήτη και τη Σητεία ιδιαίτερα, διέρχεται το Ελληνικό σεισμικό τόξο, κατά μήκος του οποίου η Αφρικανική πλάκα, που κινείται με ταχύτητα 3 εκατοστών το χρόνο, καταβυθίζεται κάτω από την Ευρασιατική επί της οποίας επιβαίνει η χώρα μας. Επειδή αυτή η καταβύθιση δε γίνεται χωρίς εμπόδια, συσσωρεύεται ενέργεια στα σημεία σύγκρουσης των πλακών, που όταν ξεπεράσει την αντοχή των πετρωμάτων τα σπάζει προκαλώντας σεισμό.

Οι σεισμοί επομένως στην πατρίδα μας είναι ένα αναμφισβήτητο γεγονός. Αν πολλοί από εμάς δεν έχουν ζήσει δυνατό σεισμό, είναι πολύ πιθανό να συμβεί αυτό στο μέλλον. Όσο καλύτερα είμαστε προετοιμασμένοι γι αυτό τόσο λιγότερα θα είναι τα δυσάρεστα αποτελέσματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

A. Προσεισμικές ενέργειες και μέτρα

Στο σχολείο επιβάλλεται η λήψη των παρακάτω προληπτικών μέτρων από την προσεισμική περίοδο :

- Εντοπισμός και άρση των επικινδυνοτήτων μέσα στο σχολικό κτίριο.
- Εντοπισμός και άρση των επικινδυνοτήτων στο προαύλιο του σχολείου.

- Σύνταξη σχεδίου στο οποίο να φαίνεται η πορεία που θα ακολουθήσουν οι μαθητές κατά την αποχώρησή τους από την τάξη μέχρι τους χώρους συγκέντρωσης
- Ανάρτηση πινακίδων με βέλη που να κατευθύνουν, απ' όλα τα σημεία του σχολείου, στους χώρους συγκέντρωσης.
- Προμήθεια ραδιοφώνου μπαταρίας, φακών, πυροσβεστήρων και επαρκώς εξοπλισμένου κινητού φαρμακείου στα οποία να γίνεται περιοδικός έλεγχος.
- Ενημέρωση των καθηγητών για τη θέση και τον τρόπο λειτουργίας των διακοπών ρεύματος και νερού, των πυροσβεστήρων και του φαρμακείου.
- Πραγματοποίηση ενημερωτικών συζητήσεων με τους μαθητές για τη συμπεριφορά του καθενός την ώρα του σεισμού και μετά απ' αυτόν.
- Πραγματοποίηση ασκήσεων ετοιμότητας, με έμφαση στη συμπεριφορά των μαθητών την ώρα του σεισμού, την εκκένωση των τάξεων και του σχολείου και τη μετακίνηση προς τους χώρους συγκέντρωσης.

B. Άρση επικινδυνότητας μέσα στο σχολείο

Οι πιο σημαντικές διορθωτικές παρεμβάσεις που πρέπει να γίνουν μέσα στο σχολικό κτίριο από την προσεισμική περίοδο είναι οι παρακάτω :

- Στερέωση βιβλιοθηκών, ντουλαπών και άλλων υψηλών κατασκευών.
- Στερέωση τηλεοράσεων, ηχείων και άλλων αντικειμένων που είναι ψηλά τοποθετημένα ή μεταφορά τους σε χαμηλότερα σημεία από τα οποία δεν υπάρχει κίνδυνος να πέσουν και να προξενήσουν τραυματισμούς.
- Στερέωση και ασφάλιση χημικών αντιδραστηρίων ή άλλων επικίνδυνων εργαστηριακών παρασκευασμάτων.
- Τοποθέτηση διαφανών κολλητικών ταινιών στις τζαμαρίες που θα συγκρατήσουν τα κομμάτια τους αν σπάσουν μετά από σεισμό.

Γ. Άρση επικινδυνότητας στα προαύλια

Οι αναγκαίες παρεμβάσεις που πρέπει να γίνουν στα προαύλια, στο γήπεδο και στους ανοιχτούς χώρους που περιβάλλουν το σχολείο είναι οι παρακάτω :

- Απομάκρυνση των ηλεκτροφόρων συρμάτων που περνούν επάνω από τους προαναφερόμενους χώρους, για να αποφευχθεί η ηλεκτροπληξία σε περίπτωση που κοπούν και πέσουν στο έδαφος ή στη μεταλλική περίφραξη. Αν είναι αδύνατο να απομακρυνθούν τότε να μονωθούν και να στηριχτούν σε πολλά σημεία.
- Έλεγχος στα μπαλκόνια και τις μαρκίζες που περιβάλλουν το σχολικό κτίριο ώστε να απομακρυνθούν οι σοβάδες που σε περίπτωση σεισμού είναι πιθανό να αποκολληθούν και να πέσουν όπως έχει συμβεί και άλλες φορές και μάλιστα χωρίς να γίνει σεισμός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ

A. Αντιμετώπιση του πανικού

Ο πανικός είναι δύσκολο να αντιμετωπισθεί, γιατί συνδέεται με την ψυχολογία των μαθητών, που είναι πλέον διαμορφωμένη σ' αυτή την ηλικία και δεν αλλάζει εύκολα. Όσες φορές κι αν τονιστεί σ' ένα μαθητή η ανάγκη να αποφύγει τον πανικό, δε θα υπάρξει αποτέλεσμα, γιατί η συμβουλή αυτή απευθύνεται στη λογική του, ενώ η αντίδραση προκύπτει ενστικτωδώς. Το ζητούμενο λοιπόν δεν είναι να αλλάξει ο χαρακτήρας του παιδιού, αλλά να επιδιωχθεί η μηχανική συμπεριφορά του μετά από σεισμό, με βάση κανόνες που να έχουν προσχεδιαστεί. Αυτό είναι δυνατό να επιτευχθεί κυρίως με την ενημέρωση και την εξάσκηση, γιατί η σωστή αντισεισμική συμπεριφορά δε διδάσκεται αλλά αποκτιέται.

Στοιχειώδης γνώση από τα παιδιά του φαινομένου του σεισμού, βοηθά ώστε να μην επηρεάζονται από ανυπόστατες φήμες και να απαλλαγούν από πρόσθετες φοβίες που πηγάζουν από την άγνοια.

Πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπ' όψη ότι κατά τη διάρκεια των ενημερωτικών συζητήσεων και των ασκήσεων ετοιμότητας παρατηρείται μια γλαφυρή και θορυβώδη συμπεριφορά των μαθητών. Αυτό δεν είναι αποτέλεσμα αδιαφορίας αλλά οφείλεται στην απώθηση της ιδέας ότι είναι δυνατό να βρεθούν και οι ίδιοι κάποτε σε τόσο δραματικές συνθήκες. Είναι επομένως απαραίτητο να επιβάλλεται πειθαρχία κατά τη διάρκεια των ασκήσεων αφού εξάλλου τα παιδιά έχουν ανάγκη τη στιβαρή παρουσία των ενηλίκων όταν διαισθάνονται ή σκέπτονται κινδύνους που τα απειλούν.

B. Έγκαιρη εκκένωση των σχολείων

Η ταχύτητα των αντιδράσεων μετά από καταστροφικό σεισμό συνδέεται οπωσδήποτε με την ψυχραιμία παιδιών και εκπαιδευτικών, έχει δε μεγάλη σημασία η γρήγορη εκκένωση των σχολικών κτιρίων, γιατί από τη στιγμή του σεισμού μέχρι το σπάνιο ενδεχόμενο της κατάρρευσης ενός σχολικού κτιρίου, υπάρχει συχνά ένα ελάχιστο παράθυρο χρόνου μέσα στο οποίο οι εκπαιδευμένοι και σχετικά ψυχραιμοί μπορούν να προλάβουν να σωθούν. Σημειώνεται επίσης ότι μετά από ένα σεισμό μπορεί σύντομα να ακολουθήσουν και άλλοι που θα επιβαρύνουν ακόμη πιο πολύ την κατάσταση των σχολικών κτιρίων και ενδεχομένως θα προκαλέσουν την πτώση τους.

Είναι αυτονόητο ότι οι χρόνοι εκκένωσης των σχολείων βελτιώνονται με συχνές ασκήσεις ετοιμότητας, που γίνονται με παράλληλη χρονομέτρηση.

Γ. Προϋποθέσεις επιτυχίας των ασκήσεων.

Συνοψίζοντας επιγραμματικά, για να είναι επιτυχείς και αποτελεσματικές οι ασκήσεις ετοιμότητας πρέπει να δοθεί έμφαση στα παρακάτω :

- Να ολοκληρώνονται σε όσο το δυνατόν μικρότερο χρονικό διάστημα.
- Να πραγματοποιούνται σε κλίμα πειθαρχίας και σοβαρότητας, με επίδειξη αποφασιστικότητας και αν χρειαστεί αυστηρότητας από τους εκπαιδευτικούς
- Να γίνονται συχνά για να αποκτήσουν οι μαθητές λανθάνουσες εμπειρίες και αντανakλαστικά, τα οποία θα δράσουν στη συνέχεια σαν αντίδοτο στον πανικό.

Δ. Ασκήσεις αυτοπροστασίας μέσα στις τάξεις

Οι ασκήσεις αυτές αφορούν τη συμπεριφορά των μαθητών όταν γίνει ο σεισμός σε ώρα μαθήματος. Το περιεχόμενο και ο τρόπος εκτέλεσής τους περιγράφεται παρακάτω :

- Η έναρξη της άσκησης γίνεται αμέσως μετά από ένα συνθηματικό και προσυμφωνημένο χτύπημα του σχολικού κουδουνιού ή μιας σειρήνας.
- Οι μαθητές, με εντολή του καθηγητή, καταφεύγουν ταχύτατα κάτω από τα θρανία αμέσως μόλις δοθεί το σύνθημα για υποτιθέμενο σεισμό.
- Ταυτόχρονα ο καθηγητής ανοίγει την πόρτα, αν δεν είναι τζαμαρία, και καταφεύγει κάτω από το γραφείο.
- Επιδιώκεται η προστασία όσο μεγαλύτερου μέρους του σώματος γίνεται, ειδικότερα του κεφαλιού.
- Όλοι μένουν καλυμμένοι για ένα-δυο λεπτά, κρατώντας γερά ένα πόδι του θρανίου και δε βγαίνουν χωρίς νέα εντολή του καθηγητή.
- Δίνεται έμφαση στις ήσυχες αντιδράσεις, χωρίς να ακούγεται η φωνή κανενός, παρά μόνο η φωνή του καθηγητή που δίνει τις εντολές.
- Οι εντολές του καθηγητή δίνονται με δυνατή και κοφτή φωνή, χωρίς στοιχεία υπερβολής στη συμπεριφορά του, που σε πραγματικές συνθήκες θα επέτειναν τον πανικό των μαθητών.
- Αυτή η άσκηση γίνεται αρχικά μεμονωμένα σε κάθε τάξη, με κάθε τμήμα που μπαίνει σ' αυτή και όσες φορές κρίνει ο καθηγητής ότι χρειάζεται, μέχρι να εκτελείται ικανοποιητικά.
- Όταν η άσκηση εμπεδωθεί από όλους τους συντελεστές της και το επίπεδο εκτέλεσής της δε διαφέρει σημαντικά από τάξη σε τάξη, επαναλαμβάνεται ταυτόχρονα για όλες τις τάξεις του σχολείου.
- Οι ασκήσεις αυτές αρχικά εκτελούνται με προειδοποίηση για το χρόνο πραγματοποίησής τους. Η προειδοποίηση μπορεί να δίνεται είτε στην αρχή μιας διδακτικής ώρας, είτε κατά την πρωινή προσευχή, είτε στην αρχή της εβδομάδας ή του μήνα.
- Σε εποχές σεισμικών εξάρσεων που γεννούν κάποια ανησυχία στους ειδικούς πρέπει να εκτελούνται και απροειδοποίητες ασκήσεις.



Ε. Ασκήσεις εκκένωσης των τάξεων του σχολείου

Τέτοια άσκηση αποτελεί συνέχεια της προηγούμενης, ο δε τρόπος εκτέλεσης και η κλιμάκωσή της είναι ο παρακάτω :

- Ο καθηγητής δίνει την εντολή «**τέλος σεισμού**», ανοίγει την πόρτα, αν δεν την είχε ανοίξει νωρίτερα και σταματά στο πλάι της για να βοηθά και να κατευθύνει τους μαθητές στην έξοδό τους από την τάξη. Οι μαθητές βγαίνουν κάτω από το θρανίο, κρατάνε με το ένα χέρι την τσάντα τους ή ένα στιβαρό βιβλίο ή ότι άλλο βολικό σαν κάλυμμα του κεφαλιού και κατευθύνονται, εφ' ενός ζυγού, στο χώρο συγκέντρωσης, ακολουθώντας την πορεία που προβλέπεται στο σχέδιο εκκένωσης.
- Οι καθηγητές που θα έχουν κενό την ώρα που γίνεται ο υποτιθέμενος σεισμός κινούνται γρήγορα, μόλις αρχίσει η εκκένωση των τάξεων, και στέκονται στις σκάλες, άλλοι της Α' πτέρυγας, άλλοι της Β' πτέρυγας και άλλοι της Γ' πτέρυγας, κατευθύνοντας με ασφάλεια το μαθητικό ρεύμα.
- Οι καθηγητές που διδάσκουν την ώρα εκείνη στις ισόγειες αίθουσες σπεύδουν αμέσως μετά την εκκένωση της τάξης τους να βοηθήσουν τους συναδέλφους τους στις σκάλες του κτιρίου.
- Ο διευθυντής ή ένας υποδιευθυντής κλείνει αμέσως τους γενικούς διακόπτες ρεύματος και νερού.
- Μετά την εκκένωση του σχολείου οι μαθητές συγκεντρώνονται στους προγραμματισμένους χώρους και οι καθηγητές καταμετρούν και παίρνουν παρουσίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΜΕΤΡΑ ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Α. Συμπεριφορά κατά τη διάρκεια του σεισμού

Την ώρα που γίνεται σεισμός πρέπει να ακολουθήσουν όλοι την ενδεδειγμένη συμπεριφορά, κινούμενοι με ταχύτητα, ψυχραιμία και πειθαρχία. Ειδικότερα πρέπει να γίνουν οι παρακάτω ενέργειες :

- Οι μαθητές που βρίσκονται μέσα σε κάποια τάξη, σε ώρα μαθήματος, με εντολή του καθηγητή, καταφεύγουν ταχύτατα κάτω από τα θρανία.
- Ταυτόχρονα ο καθηγητής ανοίγει την πόρτα, αν δεν είναι τζαμαρία, και καταφεύγει κάτω από το γραφείο.
- Επιδιώκεται η προστασία όσο μεγαλύτερου μέρους του σώματος γίνεται, ειδικότερα του κεφαλιού.
- Όλοι μένουν καλυμμένοι μέχρι να τελειώσει ο σεισμός, κρατώντας γερά ένα πόδι του θρανίου και δε βγαίνουν χωρίς νέα εντολή του καθηγητή.
- Δίνεται έμφαση στις ήσυχες αντιδράσεις, χωρίς να ακούγεται η φωνή κανενός, παρά μόνο η φωνή του καθηγητή που δίνει τις εντολές.

- Οι εντολές του καθηγητή δίνονται με δυνατή και κοφτή φωνή, χωρίς στοιχεία υπερβολής στη συμπεριφορά του.
- Όσοι βρεθούν εκτός αιθουσών διδασκαλίας την ώρα του σεισμού, αλλά μέσα στο κτίριο, δε βγαίνουν έξω από αυτό, αλλά μετακινούνται στο εσωτερικό του και μπαίνουν κάτω από τραπέζια και θρανία που βρίσκονται κοντά τους ή στέκονται κοντά σε κεντρικές κολώνες ή τοίχους κλιμακοστασίων ή στην ανάγκη καθίζουν στο δάπεδο, έχοντας λυγισμένα τα πόδια, προστατεύοντας το κεφάλι τους με κάθε πρόσφορο μέσο.
- Όσοι βρεθούν κοντά σε παράθυρα και τζαμαρίες απομακρύνονται από αυτά.
- Όσοι βρεθούν δίπλα σε υψηλά έπιπλα ή άλλα αντικείμενα απομακρύνονται από αυτά.
- Δεν πηδάει κανείς από τα παράθυρα.
- Όσοι βρεθούν εκτός σχολικού κτιρίου την ώρα του σεισμού δε μπαίνουν μέσα σ' αυτό, δεν τρέχουν άσκοπα, δε στέκονται κοντά στις εξωτερικές προσόψεις του, ούτε κάτω από ηλεκτροφόρα σύρματα και κολώνες.

B. Συμπεριφορά αμέσως μετά το σεισμό

Αμέσως μετά το σεισμό πρέπει να γίνουν οι παρακάτω ενέργειες :

- Στις τάξεις που γινόταν μάθημα την ώρα του σεισμού ο καθηγητής δίνει εντολή να βγούνε οι μαθητές κάτω από τα θρανία, ανοίγει την πόρτα, αν δεν την είχε ανοίξει νωρίτερα και σταματά στο πλάι της για να βοηθά και να κατευθύνει τους μαθητές στην έξοδό τους από την τάξη. Οι μαθητές βγαίνουν κάτω από τα θρανία, κρατάνε με το ένα χέρι την τσάντα τους ή ένα στιβαρό βιβλίο ή ότι άλλο βολικό σαν κάλυμμα του κεφαλιού και κατευθύνονται, εφ' ενός ζυγού, στο χώρο συγκέντρωσης, ακολουθώντας την πορεία που προβλέπεται στο σχέδιο εκκένωσης.
- Οι καθηγητές που θα έχουν κενό την ώρα που γίνεται ο σεισμός κινούνται γρήγορα, μόλις αρχίσει η εκκένωση των τάξεων, και στέκονται στις σκάλες, άλλοι της Α' πτέρυγας, άλλοι της Β' πτέρυγας και άλλοι της Γ' πτέρυγας, κατευθύνοντας με ασφάλεια το μαθητικό ρεύμα.
- Οι καθηγητές που διδάσκουν την ώρα εκείνη στις ισόγειες αίθουσες σπεύδουν αμέσως μετά την εκκένωση της τάξης τους να βοηθήσουν τους συναδέλφους τους στις σκάλες του κτιρίου.
- Ο διευθυντής ή ένας υποδιευθυντής κλείνει αμέσως τους γενικούς διακόπτες ρεύματος και νερού.
- Μετά την εκκένωση του σχολείου οι μαθητές συγκεντρώνονται στους προγραμματισμένους χώρους και οι καθηγητές καταμετρούν και παίρνουν παρουσίες.
- Όσοι έχουν γυμναστική στο κλειστό γυμναστήριο, την ώρα του σεισμού, πηγαίνουν σε κεντρικό σημείο του γυμναστηρίου, μακριά από τους τοίχους, και όταν τελειώσει ο σεισμός βγαίνουν έξω με τη βοήθεια του γυμναστή και συγκεντρώνονται σε ανοικτό χώρο, όπου ο γυμναστής καταμετρά και παίρνει παρουσίες.

- Όσοι έχουν γυμναστική στο γήπεδο συγκεντρώνονται σε χώρο μακριά από τοίχους, με την υπόδειξη του γυμναστή, όπου αυτός καταμετρά και παίρνει παρουσίες.
- Όσοι μαθητές έχουν κενό κατευθύνονται μετά το σεισμό στο γήπεδο, όπου οι απουσιολόγοι καταμετρούν και παίρνουν παρουσίες ενημερώνοντας όποιο καθηγητή βρεθεί κοντά τους .
- Αν ο σεισμός γίνει σε ώρα διαλείμματος οι μαθητές συγκεντρώνονται στο γήπεδο, όπου ο καθηγητής της επόμενης ώρας παίρνει παρουσίες.
- Δεν αγγίζει κανείς πεσμένα ηλεκτροφόρα σύρματα, ούτε μεταλλικά κιγκλιδώματα ή περιφράξεις, που μπορεί να βρίσκονται σε επαφή με τέτοια σύρματα.
- Δεν έρχεται κανείς σε επαφή με νερά που τρέχουν από διαρροές, γιατί μπορεί να βρίσκονται και αυτά σε επαφή με πεσμένα ηλεκτροφόρα σύρματα.
- Δε στέκεται κανείς κοντά σε χαλάσματα, γιατί υπάρχει κίνδυνος ανακατανομής των ερειπίων ή ηλεκτροπληξίας.
- Δεν ξαναμπαίνει κανείς μέσα στο κτίριο γιατί ακολουθούν μετασεισμοί.
- Με ευθύνη του διευθυντή ή των υποδιευθυντών συστήνεται ομάδα διάσωσης, η οποία μπαίνει με μεγάλη προσοχή στο κτίριο προς αναζήτηση τραυματισμένων ή ακινητοποιημένων, λόγω πανικού, μαθητών και για το σβήσιμο μικροπυρκαγιών. Εδώ πρέπει να γνωρίζουμε ότι δε μετακινούμε βαριά τραυματισμένα άτομα παρά μόνο αν υπάρχει κίνδυνος να τραυματιστούν περισσότερο.



ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

A. Επίδειξη ψυχραιμίας και αποφασιστικότητας

Εκείνο που πρέπει να αναμένουν όλοι οι εκπαιδευτικοί είναι ότι το μαθητικό κύμα ξεσπάει σχεδόν βίαια και νευρικά αμέσως μετά από ένα σεισμό, όσο δε πιο σωστά είναι προετοιμασμένοι, ψυχολογικά και πρακτικά, τόσο πιο αποτελεσματικά θα αντεπεξέλθουν στις ανάγκες. Εκείνες τις δύσκολες στιγμές οι εκπαιδευτικοί πρέπει να δρουν με ταχύτητα, ψυχραιμία και αποφασιστικότητα, δίνοντας την εικόνα ανθρώπων που γνωρίζουν τι πρέπει να κάνουν και που το κάνουν χωρίς να πτοούνται από τίποτα. Κύριο μέλημά τους πρέπει να είναι ο κατευνασμός του πανικού των μαθητών και η οδήγησή τους σε ασφαλείς χώρους. Αν χάσουν και αυτοί την ψυχραιμία τους μεγαλώνει ο πανικός των μαθητών και ακολουθεί πλήρης αποδιοργάνωση, με δραματικές συνέπειες. Εκείνες τις στιγμές πρέπει να σκέπτονται ότι κάποιος άλλος φροντίζει με την ίδια υπευθυνότητα τα δικά τους παιδιά.

B. Γνώση των αναγκαίων λειτουργιών και χειρισμών

Για να είναι δυνατή η υλοποίηση ενός σχεδίου έκτακτης ανάγκης στο σχολείο πρέπει να είναι σε θέση οι εκπαιδευτικοί να κάνουν τις σωστές κινήσεις στην κατάλληλη στιγμή. Γι αυτό θα πρέπει να γνωρίζουν από πριν ποιες ενέργειες επιβάλλεται να κάνουν, αν την ώρα του σεισμού βρίσκονται στην τάξη ή στο γραφείο ή στο διάδρομο ή στην αυλή του σχολείου. Επειδή δεν είναι δυνατόν να έχει προκαθοριστεί τελείως ο ρόλος του κάθε εκπαιδευτικού εκ των προτέρων, γιατί δεν είναι σίγουρο πού θα βρίσκεται τη στιγμή της εκδήλωσης του σεισμού, γι αυτό οι διευθύνοντες το σχολείο επιφορτίζονται με την ευθύνη να συντονίσουν τις ενέργειες ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Απλές αλλά σωτήριες λειτουργίες με τις οποίες πρέπει να εξοικειωθούν όλοι ανεξαιρέτως οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στο λύκειο είναι οι παρακάτω :

- Θέσεις και τρόπος λειτουργίας των διακοπών ρεύματος.
- Θέσεις και τρόπος λειτουργίας των διακοπών νερού.
- Θέσεις και τρόπος λειτουργίας των πυροσβεστήρων.
- Τρόποι στοιχειώδους παροχής πρώτων βοηθειών, περίθαλψης τραυματιών και χρήσης του σχολικού φαρμακείου.
- Θέση καταλόγου με χρήσιμα τηλέφωνα :
 1. Της αστυνομίας :
 2. Της πυροσβεστικής :
 3. 166
 4. Του νοσοκομείου : 2843024311-12
 5. Του δήμου :

ΔΙΑΔΟΧΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΕΙΣΜΟ

Μόλις ακουστεί το κατάλληλο ηχητικό σήμα (σύντομα επαναλαμβανόμενα χτυπήματα του κουδουνιού) :

1. Ο εκπαιδευτικός διατηρεί την ψυχραιμία του και ζητά να καλυφθούν οι μαθητές κάτω από τα θρανία κρατώντας με το χέρι τους το πόδι του επίπλου και να μείνουν σε αυτή τη θέση μέχρι να τελειώσει ο σεισμός. Ο ίδιος καλύπτεται κάτω από την έδρα με αντίστοιχο τρόπο.
2. Όταν σταματήσει το κουδούνι να χτυπά (λήξη σεισμού), ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να σηκωθούν και ο ίδιος κατευθύνεται προς την πόρτα εισόδου-εξόδου της αίθουσας για να ελέγξει το διάδρομο. Ζητά από τους μαθητές να είναι ήρεμοι και προσεκτικοί, και τους παροτρύνει να ακολουθήσουν την προσχεδιασμένη πορεία με τάξη και ψυχραιμία, προκειμένου να βγουν στο χώρο συγκέντρωσης, μένοντας ο ίδιος πίσω απ' αυτούς. Ο εκπαιδευτικός εκκενώνει την αίθουσα αφού πρώτα πάρει μαζί του το αποουσιολόγιο.
3. Εάν κατά τη διάρκεια της εκκένωσης του σχολικού κτιρίου εκδηλωθεί κάποιος νέος σεισμός σταματά άμεσα η εκκένωση του κτιρίου, και θα πρέπει να ακολουθηθεί από όλους εκ νέου η βασική οδηγία αυτοπροστασίας: **"Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι και παραμένω στη θέση μου μέχρι να τελειώσει ο σεισμός"**. Μετά το πέρας του σεισμού θα συνεχιστεί η διαδικασία εκκένωσης.
4. Όταν οι μαθητές συγκεντρωθούν στο χώρο συγκέντρωσης, ο εκπαιδευτικός τους καταμετρά.

Το παρόν συντάχθηκε από τους καθηγητές του ΓΕΛ Σητείας το σχ. Έτος 2005-2006 :

- Μακρή Αντώνη
- Παντελάκη Ειρήνη
- Ταμπουρατζή Γιώργο
- Τσιτσιλώνη Κωνσταντίνο
- Τσιφετάκη Μανώλη

Ο Παρόν κανονισμός ελέγχθηκε το σχολικό έτος 2016-2017 από τον Διοικητή του Πυροσβεστικού κλιμακίου Σητείας κο Καπετανάκη Παύλο.

Σχετική βιβλιογραφία :

- Ζαφειρόπουλος Γιώργος, «ΣΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΙΩΣΗ», ΑΘΗΝΑ 1998
- Φυλλάδια του Ο.Α.Σ.Π

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΚΕΝΩΣΗΣ ΚΤΙΡΙΟΥ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΕΙΣΜΟΥ

